Cód Reachtanna na Sualainne

Reacht lena leasaítear an Reacht (2020: 1180) maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe

SFS 2024:688
Foilsithe 4 Deireadh Fómhair 2024

Eisithe 3 October 2024

Soláthraíonn an rialtas[1] an méid seo a leanas maidir leis an Reacht (2020:1180) i ndáil le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe[2]:

go déanfar Iarscríbhinn 1 den Iarscríbhinn atá ann faoi láthair;

go Léifear Caibidil 1, Ranna 1–3 agus 9, Caibidil 3, Ranna 1, 2, 6, 14 agus 15, Caibidil 4, Roinn 2, Caibidil 6, Ranna 2–4, Caibidil 9, Ranna 2 agus 5, Caibidil 10, Roinn 5 agus Caibidil 11, Roinn 1 mar seo a leanas;

go cuirtear isteach caibidil nua, Caibidil 3a, dhá roinn nua, Caibidil 9, Roinn 5a agus Caibidil 11, Roinn 4, agus Iarscríbhinn nua, Iarscríbhinn 2, leis an bhfoclaíocht seo a leanas.

Caibidil 1

Roinn 1[3] Tá forálacha sa Reacht seo maidir le cur i bhfeidhm an Gníomh (2020:1173) i ndáil le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe. Tá forálacha sa Reacht freisin maidir le comhar idirnáisiúnta faoi Airteagal 6 de Chomhaontú Pháras.

Comhlánaíonn an Rialachán an méid seo a leanas:

– Rialacháin AE arna nglacadh ar bhonn Threoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Deireadh Fómhair 2003 lena mbunaítear córas maidir le lamháltais astaíochtaí gás ceaptha teasa a thrádáil laistigh den Aontas agus lena leasaítear Treoir 96/61/CE ón gComhairle, arna leasú le Treoir (AE) 2023/959 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (Treoir ETS);

– Rialachán (AE) 2015/757 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2015 maidir le faireachán, tuairisciú agus fíorú a dhéanamh ar astaíochtaí dé-ocsaíd charbóin ó iompar muirí, agus lena leasaítear Treoir 2009/16/CE (Rialachán MRV an Aontais); agus

– Rialacháin AE arna nglacadh ar bhonn Rialachán MRV an Aontais.

Eisítear an Reacht seo de bhua:

– Roinn 7(1) den Ghníomh um astaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, maidir le Caibidil 3, Ranna 1-7 agus Caibidil 3a, Ranna 1-6;

– Roinn 7(2) den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, maidir le Caibidil 3, Ranna 9a agus 9b;

[1] Cf. Treoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Deireadh Fómhair 2003 lena mbunaítear córas maidir le lamháltais astaíochtaí gás ceaptha teasa a thrádáil laistigh den Aontas agus lena leasaítear Treoir 96/61/CE ón gComhairle, arna leasú le Treoir (AE) 2023/959 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle. Féach Treoir (AE) 2015/1535 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Meán Fómhair 2015 lena leagtar síos nós imeachta chun faisnéis a sholáthar i réimse na rialachán teicniúil agus na rialacha maidir le seirbhísí na Sochaí Faisnéise.

[2] Foclaíocht is déanaí d'Iarscríbhinn 2024:306.

[3] An fhoclaíocht is déanaí 2024:529.

– Roinn 11 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, i ndáil le Caibidil 4, Roinn 3;
– Roinn 11a den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, i ndáil le Caibidil 4, Ranna 1a agus 11–17;
– Alt 12 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, maidir le Caibidil 3, Ranna 8 agus 10, Caibidil 3a, Ranna 7–9 agus Caibidil 4, Roinn 6;
– Roinn 13 den Ghníomh um astaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, maidir le Caibidil 3, Roinn 14, Caibidil 3a, Roinn 15, Caibidil 4, Ranna 1, 2 agus 7–8c, agus Caibidil 4a, Ranna 1–4;
– Roinn 15 den Ghníomh um astaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, maidir le Caibidil 5, Ranna 3, 8–11 agus 13–17 agus Caibidil 11, Roinn 1(2);
– Roinn 17 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, maidir le Caibidil 3, Roinn 15, Caibidil 3a Roinn 16, Caibidil 4a, Ranna 6–11, Caibidil 8, Ranna 2–5 agus Caibidil 9, Ranna 2–6;
– Alt 21 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, i ndáil le Caibidil 7, Ranna 2 agus 3;
– Roinn 22 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, i ndáil le Caibidil 7, Ranna 4 agus 10;
– Roinn 25 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, maidir le Caibidil 3, Roinn 13, Caibidil 3a, Ranna 12–14, Caibidil 4, Ranna 4, 9 agus 10, Caibidil 5, Ranna 5–7 agus Caibidil 11, Ranna 1(1) agus (3);
– Alt 26 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, i ndáil le Caibidil 7, Roinn 8 agus Caibidil 11, Roinn 4;
– Alt 41 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, i ndáil le Caibidil 10, Ranna 1–9;
– Alt 42 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, i ndáil le Caibidil 10, Ranna 10 agus 11;
– Alt 42a den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, i ndáil le Caibidil 10, Ranna 18–22;
– Alt 43 den Ghníomh maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, i ndáil le Caibidil 10, Ranna 14 agus 15;
– Caibidil 8, Roinn 11 den Ionstraim Rialtais, maidir le Caibidil 11, Roinn 2;
– Caibidil 10, Roinn 2 den Ionstraim Rialtais, maidir le Caibidil 11, Roinn 3; agus
– Caibidil 8, Roinn 7 den Ionstraim Rialtais, maidir le forálacha eile.

Roinn 2[4] Baineann forálacha an Reachta seo leis an méid seo a leanas:
– ábhar agus stór focal an Reachta (Caibidil 1);
– údaráis (Caibidil 2);
– Astaíochtaí ó shuiteálacha (Caibidil 3);
– astaíochtaí ó ghníomhaíochtaí breosla (Caibidil 3a);
– Astaíochtaí ó ghníomhaíochtaí eitilte (Caibidil 4);
– Astaíochtaí ó ghníomhaíochtaí muiriompair (Caibidil 4a);
– Leithdháileadh liúntas (Caibidil 5);
– Láimhseáil leictreonach doiciméad (Caibidil 6);
– Clárlann an Aontais (Caibidil 7);
– Liúntais a eisiúint agus a thabhairt ar ais (Caibidil 8);
– Liúntais a thabhairt suas (Caibidil 9);
– comhar idirnáisiúnta faoi Airteagal 6 de Chomhaontú Pháras (Caibidil

[4] An fhoclaíocht is déanaí 2024:529.

9a);
– Pionóis (Caibidil 10);
– údaruithe (Caibidil 11); agus
– achomhairc (Caibidil 12).

Roinn 3[5] Mínítear i Ranna 4–13 na focail agus na nathanna a úsáidtear san Reacht. Seachas sin, tá le focail agus le habairtí sa Reacht an bhrí chéanna atá leo san Acht (2020:1173) maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe.

Roinn 9[6] Chun críocha an Reachta seo, ciallaíonn 'rannpháirtí nua' suiteáil a dhéanann aon cheann de na gníomhaíochtaí a thuairiscítear in Iarscríbhinn 1 agus a chumhdaítear le cead astaíochtaí gás ceaptha teasa arna eisiúint den chéad uair ar

– – 1 Iúil 2019 go dtí an 31 Nollaig 2025 don tréimhse leithdháilte 2025-2021; nó

– – 1 Iúil 2024 go dtí an 31 Nollaig 2030 le haghaidh thréimhse leithdháilte 2030–2026.

Caibidil 3

Roinn 1[7] Gan ceadúnas, tá toirmeasc ar ghníomhaíocht a liostaítear in Iarscríbhinn 1 a dhéanamh i mbunaíocht.

Roinn 2 Ní chumhdaítear le forálacha an Reachta seo astaíochtaí ó na nithe seo a leanas:[8]

1. suiteáil nó cuid de shuiteáil nach n-úsáidtear ach chun críocha taighde nó forbartha, nó chun táirgí nua nó próisis nua a thástáil;

2. suiteáil, le linn na tréimhse ó 2026 go 2030, ina n-eascraíonn níos mó ná 95 % d'astaíochtaí gás ceaptha teasa iomlána na suiteála sa tréimhse 2019 go 2023 ó dhóchán bithmhaise a chomhlíonann na critéir maidir le fachtóir astaíochtaí nialasacha de réir an Rialacháin maidir le Faireachán agus Tuairisciú; nó

3. suiteáil, sa tréimhse 2031 go 2035, ina n-eascraíonn níos mó ná 95 % d'astaíochtaí gás ceaptha teasa iomlána na suiteála sa tréimhse 2028 go 2024 ó dhóchán bithmhaise a chomhlíonann na critéir le haghaidh fachtóir astaíochta nialais faoin Rialachán maidir le Faireachán agus Tuairisciú.

D'ainneoin na chéad mhíre, beidh feidhm ag an Reacht seo maidir le gníomhaíochtaí breosla lena gcuirtear táirgí breosla ar fáil a dhóitear i suiteálacha dá dtagraítear sa chéad mhír.

Roinn 6 Deonófar cead más rud é:

1. go bhfuil an tsuiteáil ina ndéantar an ghníomhaíocht faoi réir na gceadanna is gá faoin gCód Comhshaoil nó faoi reachtaíocht chomhshaoil níos sine; agus

2. go meastar go bhfuil an t-oibreoir in ann faireachán agus tuairisciú a dhéanamh go hiontaofa ar astaíochtaí gás ceaptha teasa na gníomhaíochta.

Má tá cúiseanna ann déanamh amhlaidh, féadfaidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil a chinneadh go bhféadfar tús a chur leis an ngníomhaíocht fiú mura bhfuil an cinneadh ceada críochnaitheach.

[5] An fhoclaíocht is déanaí 2023:729.
[6] An fhoclaíocht is déanaí 2023:729.
[7] An fhoclaíocht is déanaí 2023:729.
[8] An fhoclaíocht is déanaí 2024:306.

Roinn 14[9] Tráth nach déanaí ná an dáta cuntasaíochta dá dtagraítear i gCaibidil 9, Roinn 5, áiritheoidh an t-oibreoir go gcumhdófar astaíochtaí na ngás ceaptha teasa a chumhdaítear le tuairisc in Iarscríbhinn 1 le lamháltais astaíochtaí.

Roinn 15[10] Maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa ó ghníomhaíochtaí suiteála a chumhdaítear le tuairisc 1a d'Iarscríbhinn 1, níl feidhm ag an méid seo a leanas:

1. an oibleagáid i Roinn 14 chun a áirithiú go gcumhdaítear astaíochtaí gás ceaptha teasa le lamháltais astaíochtaí; agus
2. na forálacha maidir le lamháltais a thabhairt suas i Roinn 17 den Ghníomh (2020:1173) maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, agus i Roinn 7(2) den Chaibidil seo.

[9] An fhoclaíocht is déanaí 2023:729.
[10] An fhoclaíocht is déanaí 2023:729.

Caibidil 3a. Astaíochtaí ó ghníomhaíochtaí breosla

Ceanglas maidir le cead

Roinn 1 Ní fhéadfar gníomhaíocht breosla lena gcuirtear táirgí breosla ar fáil lena dtomhailt, a dhóitear sna hearnálacha a liostaítear in Iarscríbhinn 2, a dhéanamh ach amháin tar éis do Ghníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil cead astaíochtaí gás ceaptha teasa a eisiúint, mura bhforáiltear a mhalairt i Ranna 2 nó 3.

Roinn 2 Níl feidhm ag an gCaibidil seo maidir le gníomhaíochtaí breosla:

1. Nach ndéanann ach na táirgí breosla seo a leanas a chur ar fáil:

a) a bhfuil fachtóir astaíochta nialasach acu; nó

b) gur dramhaíl ghuaiseach nó dramhaíl chathrach iad; nó

2. nach gcuireann táirgí breosla ar fáil ach amháin i dtaca leis na nithe seo a leanas:

a) ciandíolacháin dá dtagraítear i gCaibidil 4c den Ghníomh um Cháin Fuinnimh (1994:1776), nó nó

b) an nós imeachta le haghaidh earraí faoi cháin dá dtagraítear i gCaibidil 4d den Ghníomh céanna.

Roinn 3 Níl feidhm ag an gCaibidil seo maidir le gníomhaíochtaí breosla nach ndéanann ach táirgí breosla a dhóitear sna nithe seo a leanas a chur ar fáil:

1. gníomhaíocht dá dtagraítear in Iarscríbhinn 1 a ghabhann leis an Rialachán seo; nó
2. gníomhaíocht i mBallstát eile de chuid an Aontais atá faoi réir na bhforálacha lena gcuirtear Iarscríbhinn I den Treoir maidir le Córas Trádála Astaíochtaí (CTA) chun feidhme sa Stát sin.

D’ainneoin na chéad fhomhíre, tá feidhm ag an gCaibidil seo maidir le gníomhaíochtaí breosla lena gcuirtear táirgí breosla ar fáil a dhóitear:

1. i ndáil le gáis cheaptha teasa a iompar chun críocha stórála geolaíche i saoráid stórála atá formheasta i gcomhréir le Treoir 2009/31/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Aibreán 2009 maidir le stóráil gheolaíoch dé-ocsaíde carbóin agus lena leasaítear Treoir 85/337/CEE ón gComhairle, Treoracha 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1013/2006; nó

2. i suiteálacha a eisiatar ar bhonn Airteagal 27a den Treoir maidir le Trádáil Astaíochtaí.

Roinn 4 Ní mór d'oibreoir ar mian leis iarratas a dhéanamh ar chead astaíochtaí gás ceaptha teasa é sin a dhéanamh le Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil.

Beidh an méid seo a leanas san iarratas

1. sonraí maidir leis na nithe seo a leanas:

a) an t-oibreoir;

b) na cineálacha táirgí breosla a bhfuil sé beartaithe ag an oibreoir a chur ar fáil agus na bealaí a ndéanfaidh sé sin; agus

c) na hearnálacha ina liostaítear in Iarscríbhinn 2 ina n-úsáidfear na táirgí breosla le haghaidh dócháin;

2. plean faireacháin;

3. achoimre neamhtheicniúil ar na mionsonraí dá dtagraítear i bpointe 1 agus i bpointe 2; agus
4. sonraí maidir le cé atá i gceannas ar bheith i dteagmháil leis na húdaráis. Má tá cúiseanna speisialta ann, féadfaidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú an Chomhshaoil a chinneadh, i gcásanna aonair, go bhféadfar an plean faireacháin a chur isteach tráth seachas an tráth dá dtagraítear in Airteagal 75b(2) den Rialachán maidir le Faireachán agus Tuairisciú.

Coinníollacha maidir le ceadanna

Roinn 5 Deonófar ceadanna má mheastar go bhfuil an t-oibreoir in ann faireachán agus tuairisciú a dhéanamh go hiontaofa ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ó ghníomhaíochtaí breosla.

Má tá cúiseanna ann déanamh amhlaidh, féadfaidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil a chinneadh go bhféadfar tús a chur leis an ngníomhaíocht fiú mura bhfuil an cinneadh ceada críochnaitheach.

Coinníollacha maidir le cead éigeantach

Roinn 6 Beidh ceadúnas faoi réir na gcoinníollacha seo a leanas:

1. déanfaidh an t-oibreoir faireachán agus tuairisciú ar na hastaíochtaí i gcomhréir le plean faireacháin; agus
2. tabharfar lamháltais suas i gcomhréir le Caibidil 9

Gníomhaíocht bhreosla a mhodhnú

Roinn 7 Tabharfaidh an t-oibreoir fógra, a luaithe is féidir, don Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil faoi aon athrú ar an ngníomhaíocht bhreosla nó ar na táirgí breosla a chuirtear ar fáil lena n-ídiú.

Mar sin féin, ní gá fógra a thabhairt ach amháin más rud é go bhféadfadh tionchar níos mó ná miontionchar a bheith ag na hathruithe ar astaíochtaí gás ceaptha teasa.

Roinn 8 Scrúdóidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú an Chomhshaoil an gá, de bharr leasú dá dtagraítear i Roinn 7, coinníollacha leasaithe nó coinníollacha nua a fhorchur ar fhaireachán agus ar thuairisciú. Más gá na coinníollacha sin, deonóidh an t-údarás cead nua.

Oibriú toimhdithe gníomhaíochta breosla

Roinn 9 Má ghlacann oibreoir nua le hoibriú gníomhaíochta breosla uile nó cuid di, tabharfaidh an t-oibreoir sin fógra don Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil a luaithe is féidir.

Roinn 10 Má thugtar fógra d’oibreoir nua, eiseoidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil cead nua.

Faisnéis chuig Gníomhaireacht Fuinnimh na Sualainne

Roinn 11 Cuirfidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil Gníomhaireacht Fuinnimh na Sualainne ar an eolas faoi chinntí maidir leis an méid seo a leanas:

3. cead nua;

4. cead cúlghairthe; nó
5. cead d'oibreoir nua.

Faireachán agus tuairisciú

Roinn 12 Déanfaidh an t-oibreoir faireachán agus tuairisciú ar na hastaíochtaí i gcomhréir leis an Rialachán maidir le Faireachán agus Tuairisciú.

Roinn 13 Maidir le tuairisciú astaíochtaí stairiúla le haghaidh 2024, féadfaidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil cead a thabhairt d'oibreoir gan údar a thabhairt leis an bhfáth nach bhfuil modh faireacháin áirithe indéanta go teicniúil nó leis an bhfáth a mbeadh costais mhíréasúnta i gceist le modh faireacháin ar leith de réir Airteagal 75c nó 75d den Rialachán maidir le Faireachán agus Tuairisciú.

Roinn 14 Roinn In 2028, 2029 agus 2030, ní mór don oibreoir, i gcomhréir leis an ngníomh cur chun feidhme arna ghlacadh ag an gCoimisiún Eorpach ar bhonn Article 30f(3) de Threoir CTA, costais a thuairisciú a bhaineann leis an oibleagáid lamháltais a thabhairt suas i ngníomhaíocht bhreosla agus a cuireadh ar aghaidh chuig úsáideoir na dtáirgí breosla a cuireadh ar fáil lena dtomhailt.

Déanfar an tuairisciú faoin 30 Aibreán gach bliain agus déanfar tagairt ann do na meánchostais don bhliain féilire roimhe sin.

Ceanglais lamháltais

Roinn 15 Tráth nach déanaí ná an dáta cuntasaíochta dá dtagraítear i gCaibidil 9, Roinn 5a, áiritheoidh an t-oibreoir gníomhaíochta go gcumhdófar astaíochtaí gás ceaptha teasa ón ngníomhaíocht le lamháltais astaíochtaí.

Díolúintí ón oibleagáid tabhairt suas

Roinn 16 Ní thabharfaidh an t-oibreoir lamháltais suas don chuid den ghníomhaíocht a chumhdaítear le Roinn 2 nó Roinn 3, an chéad mhír.

Caibidil 4

Roinn 2 Tráth nach déanaí ná an dáta cuntasaíochta dá dtagraítear i gCaibidil 9, Roinn 5, áiritheoidh an t-oibreoir go gcumhdófar astaíochtaí dé-ocsaíde carbóin ó eitiltí LEE le lamháltais astaíochtaí.

Caibidil 6

Roinn 2[11] Cuirfear iarratas ar chead faoi Chaibidil 3, Roinn 5 nó Caibidil 3a, Roinn 4, faoi bhráid Ghníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú an Chomhshaoil go leictreonach tríd an réiteach teicniúil dá dtagraítear i Roinn 1.

Má tá cúiseanna speisialta ann, féadfaidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil a chinneadh, i gcásanna aonair, go bhféadfar iarratas ar chead a chur faoi bhráid na Gníomhaireachta ar bhealaí eile.

[11] An fhoclaíocht is déanaí 2024:529.

Roinn 3 Déanfar doiciméid a bhaineann le faireachán, tuairisciú agus fíorú astaíochtaí a chur isteach go leictreonach chuig Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú an Chomhshaoil tríd an réiteach teicniúil dá dtagraítear i Roinn 1.

Is iad seo a leanas na doiciméid dá dtagraítear:

1. tuarascálacha astaíochtaí;
2. pleananna faireacháin;
3. fógraí maidir le tograí le haghaidh leasuithe ar phleananna faireacháin de bhun Airteagal 15 den Rialachán maidir le Faireachán agus Tuairisciú;
4. tuarascálacha ar fheabhsuithe ar an modheolaíocht faireacháin de bhun Airteagal 69 nó 75q den Rialachán maidir le Faireachán agus Tuairisciú; agus
5. tuarascálacha fíorúcháin le haghaidh tuarascálacha astaíochtaí de bhun Airteagal 27(1) nó (43r) den Rialachán maidir le Fíorú.

Má tá cúiseanna speisialta ann, féadfaidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil a chinneadh, i gcásanna aonair, go bhféadfar doiciméid a sholáthar ar bhealaí eile.

Roinn 4 Agus tuarascálacha fíorúcháin le haghaidh tuarascálacha astaíochtaí á n-eisiúint acu d'oibreoirí de bhun Airteagal 27(1) nó (43r) den Reacht Fíorúcháin, bainfidh fíoraitheoirí úsáid as an réiteach teicniúil dá dtagraítear i Roinn 1.

Má tá cúiseanna speisialta ann, féadfaidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil a chinneadh, i gcásanna aonair, go bhféadfar tuarascálacha fíorúcháin a eisiúint ar bhealaí eile.

Caibidil 9

Roinn 2 Má chinn Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú an Chomhshaoil astaíochtaí i gcomhréir le hAirteagal 70 nó Airteagal 75r den Rialachán maidir le Faireachán agus Tuairisciú, measfar gurb ionann an méid a chinn an Ghníomhaireacht agus na hastaíochtaí iomlána dá dtagraítear i Roinn 16 den Ghníomh (2020:1173) maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe.

Roinn 5[12] Lamháltais i gcás suiteálacha, gníomhaíochtaí aeir nó gníomhaíochtaí muiriompair atá le tabhairt suas faoin 30 Meán Fómhair, fiú más Satharn nó Domhnach an lá sin, agus bainfidh siad le hastaíochtaí i rith na bliana féilire roimhe sin.

Roinn 5a Tabharfar lamháltais le haghaidh gníomhaíochtaí breosla suas den chéad uair in 2028. Tá lamháltais le tabhairt suas faoin 31 Bealtaine, fiú más Satharn nó Domhnach an lá sin, agus bainfidh siad le hastaíochtaí i rith na bliana féilire roimhe sin.

Mar sin féin, tabharfar suas na lamháltais den chéad uair in 2029 má tá fógra den sórt sin dá dtagraítear in Airteagal 30k déanta ag an gCoimisiún Eorpach in Treoir ETS beag beann ar an méid atá ráite sa chéad mhír.

[12] An fhoclaíocht is déanaí 2023:729.

Roinn 5[13] Oibreoir nár thug suas lamháltais leordhóthanacha de bhun Roinn 16 den Ghníomh (2020:1173) maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa áirithe, íocfaidh sé pionós i ndáil leis na hastaíochtaí nár tugadh suas lamháltais ina leith.

Beidh méid an phionóis comhionann le EUR 100 in aghaidh an tona de choibhéis dé-ocsaíde carbóin an 1 Deireadh Fómhair, i gcás suiteálacha, gníomhaíochtaí eitlíochta nó gníomhaíochtaí muiriompair, nó an 1 Meitheamh, i gcás gníomhaíochtaí breosla, na bliana inar cheart na lamháltais a bheith tugtha suas. Má léiríonn athríomh, chun athruithe i staid ghinearálta na bpraghsanna i gcomparáid le praghas 2013 a chur san áireamh, gur mó an méid athríofa ná EUR 100, is é an méid is airde a bheidh sa phionós.

Déanfar an t-athrú ar an staid ghinearálta praghsanna a ríomh ar bhonn an innéacs Eorpaigh praghsanna do thomhaltóirí, a fhógróidh an Coimisiún Eorpach go bliantúil.

Caibidil 11

Roinn 1 Féadfaidh Gníomhaireacht na Sualainne um Chaomhnú Comhshaoil na nithe seo a leanas a eisiúint:

1. forálacha maidir le pleananna faireacháin simplithe agus caighdeánaithe de bhun Airteagail 13 agus 75b den Rialachán maidir le Tomhas, Tuairisciú agus Fíorú;

2. rialacháin bhreise maidir le leithdháileadh liúntas; agus

3. rialacháin maidir le pleananna faireacháin a chur isteach ag tráth atá éagsúil leis an tráth dá dtagraítear in Airteagal 75b(2) den Rialachán maidir le Faireachán agus Tuairisciú.

Roinn 4 Féadfaidh Gníomhaireacht Iompair na Sualainne rialacháin a eisiúint maidir le táillí le haghaidh chostais an údaráis chun longa a dhiúltú nó a choinneáil agus chun toirmeasc a chur ar longa teacht isteach i gcalafoirt na Sualainne i gcomhréir le Caibidil 2, Roinn 6(2) agus (3), agus Caibidil 10, Ranna 18–21.

---

1. Tiocfaidh an Reacht seo i bhfeidhm ar an 1 Samhain 2024.

2. Oibreoir a dhéanann gníomhaíocht bhreosla an 1 Eanáir 2025, ar gníomhaíocht í atá faoi réir an cheanglais maidir le cead faoi Chaibidil 3a, Roinn 1, féadfaidh sé leanúint den ghníomhaíocht ar choinníoll go mbeidh iarratas ar chead curtha isteach roimh an dáta sin. Mar sin féin, ag deireadh 2024, féadfar gníomhaíochtaí den sórt sin a dhéanamh gan chead má rinneadh iarratas ar chead roim 1 Eanáir 2025 agus go dtí go ndéanfar an cinneadh críochnaitheach maidir le cead.

3. Oibreoir nach bhfuil cead aige dá dtagraítear i gCaibidil 3a, Roinn 1, déanfaidh sé faireachán agus tuairisciú ar astaíochtaí le haghaidh 2024 i gcomhréir le Caibidil 3a, Roinn 12, más rud é:

a) go ndéanann an t-oibreoir, tráth a theacht i bhfeidhm, nó go dtosaíonn sé, roimh an 1 Eanáir 2025, gníomhaíocht bhreosla atá faoi réir cheanglas an cheada; agus

b) a rinne iarratas ar chead roimh an 1 Eanáir 2025.

[13] An fhoclaíocht is déanaí 2024:529.

PAULINA BRANDBERG

Linnéa Klefbäck
Aireacht Aeráide agus Fiontar

Astaíochtaí gás ceaptha teasa ó dhóchán táirgí breosla in earnálacha áirithe

Tugtar tuairisc san Iarscríbhinn seo ar earnálacha ina ndóitear na táirgí breosla a chuirtear ar fáil.

Tuairiscí ar earnálacha

Tuairisc 1. An tionscal fuinnimh.

Áirítear an méid seo a leanas san earnáil:

1. comhghiniúint cumhachta agus teasa;
2. plandaí teasa;
3. táirgeadh leictreachais;
4. scagadh peitriliam;
5. cóc a mhonarú;
6. tionscail fuinnimh seachas iad siúd a luaitear in 1–5; agus
7. mótarfheithiclí easbhóthair agus innealra oibre eile a úsáid sna gníomhaíochtaí a liostaítear in 1-6.

Tuairisc 2. Tionscail mhonaraíochta agus tógála.

Áirítear an méid seo a leanas san earnáil:

1. tionscal iarainn agus cruach;
2. monarú stroighne, aoil agus gipsim;
3. monarú gloine;
4. tionscal mianraí neamh-mhiotalacha eile;
5. tionscal na gceimiceán;
6. tógáil;
7. tionscal mianadóireachta;
8. tionscal rubair agus plaistigh;
9. teicstílí agus leathar;
10. an tionscal adhmaid;
11. innealtóireacht ghinearálta;
12. tionscal an laín agus an pháipéir agus priontáil;
13. tionscal táirgí miotail;
14. tionscal an bhia;
15. tionscal an tobac;
16. tionscail mhonaraíochta agus tógála seachas iad siúd a luaitear in 1-15; agus
17. mótarfheithiclí easbhóthair agus innealra oibre eile a úsáid sna gníomhaíochtaí a liostaítear in 1-16.

Tuairisc 3. Iompar de Bhóthar.

Áirítear san earnáil iompar de bhóthar ina n-úsáidtear na feithiclí seo a leanas:

1. gluaisteáin phaisinéirí,
2. Tarracóirí;
3. leoraithe éadroma;
4. leoraithe troma;
5. busanna éadroma;
6. busanna troma;
7. móipéidí; agus
8. gluaisrothair.

Mar sin féin, ní áirítear san earnáil iompar de bhóthar ag feithiclí a úsáidtear chun críoch míleata.

Tuairisc 4. Iompar iarnróid.

Áirítear san earnáil iompar earraí agus paisinéirí d'iarnród, cé is moite d'iompar d'iarnród chun críoch míleata.

Tuairisc 5. Árthaí pléisiúir.

Cumhdaítear árthaí pléisiúir san earnáil, cé is moite de shoithí iascaireachta.

Tuairisc 6. Aeradróim agus calafoirt.

Áirítear an méid seo a leanas san earnáil:

1. aerfoirt;
2. calafoirt; agus
3. úsáid mótarfheithiclí easbhóthair agus innealra oibre eile in aerfoirt agus i gcalafoirt.

Mar sin féin, ní áirítear an méid seo a leanas san earnáil:

1. aeradróim chabhlaigh mhíleata agus aerfoirt;
2. calafoirt mhíleata;
3. gníomhaíochtaí míleata ag aerfoirt shibhialtacha;
4. gníomhaíochtaí míleata ag calafoirt shibhialtacha; agus
5. úsáid mhíleata mótarfheithiclí easbhóthair agus innealra oibre eile sna haerfoirt, sna calafoirt agus sna gníomhaíochtaí a shonraítear in 1-4.

Tuairisc 7. Áitreabh tráchtála agus poiblí.

Áirítear an méid seo a leanas san earnáil:

1. áitribh tráchtála;
2. áitribh phoiblí;
3. mótarfheithiclí easbhóthair agus innealra oibre eile a úsáid sna háitribh a liostaítear in 1 agus 2.

Mar sin féin, ní áirítear an méid seo a leanas san earnáil:

1. áitribh a úsáidtear chun críocha míleata; agus
2. úsáid mótarfheithiclí easbhóthair agus innealra oibre eile in áitreabh a úsáidtear chun críocha míleata.

Tuairisc 8. Tithíocht

Áirítear an méid seo a leanas san earnáil:

1. tithíocht; agus
2. úsáid mótarfheithiclí easbhóthair agus innealra oibre eile i ndáil le tithíocht.

Tuairisc 9. Iascach, talmhaíocht, foraoiseacht agus dobharshaothrú.

Áirítear an méid seo a leanas san earnáil:

1. áitribh atá ina chuid d'iascach, de thalmhaíocht, d'fhoraoiseacht nó de dhobharshaothrú; agus
2. úsáid soithí iascaireachta, mótarfheithiclí easbhóthair agus innealra oibre eile i ngníomhaíochtaí iascaireachta nó talmhaíochta, foraoiseachta nó dobharshaothraithe.